

KANDIDATNUMMER

3033

Sidetall

9

av

19

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

ISSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer

Den internasjonale sommerskole

Universitetet i Oslo

2014

I. Lytteprøve**Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.**1. Hvilke to betydninger har ordet *sápmi*?

1. etniske.
 Ordet *sápmi* har 2 betydninger. 1. geografiske
~~land og folk~~ ~~og den andre er etniske grupper~~

2. Hva er Nordkalotten?

Nordkalotten ligger på de nordligste
 deler av Norge, Sveige, Finland og deler av Russland.

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

En same kan basere sin identitet på ^{de} genetiske forhold,
~~eller~~ på morsmål ~~eller~~ personlig ønske eller en kombinasjon
 av disse.

4. Hvordan fungerte siida-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

Samene bodde i grupper og enhver gruppe
~~hadde sin egen siida~~ ~~var en siida~~ ~~Da de flyttet fra~~
 en annen område, ble naturlig
 klessene delt opp mellom siidaene for å unngå konflikter.

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres?

Årsaken til at samene aldri greide noen motstand var
 at de bodde spredt og hadde ikke noen politisk enhet.

6. Nevn to eksempler på hvordan fornuftspolitikken overfor samene ble praktisert.

~~undervisning~~ undervisning var bare på norsk ~~skole~~ og
 jord bare kunne selges til norsk, eller noen som kan
 snakke, skrive og lese norsk.

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

At samene kan utvikle språk, kultur og politiske
 systemer sine.

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

utvikling av språk, litteratur, kunst, ~~musikk~~ ^{musikk} og teater; blant
 nordiske land er de største oppgavene Nordisk sameråd har.

9. Hvilken funksjon hadde *noaiden* i det gamle samiske samfunnet?

De var ondelig ledere, helbredere og historie
 fortellere.

10. Hvem var Lars Levi Læstadius?

En misjonær

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjuårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gylne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjuårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjuårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjuårene.

Finne seg selv

Ord som kidults og twixters oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tju- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurte på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

Også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som kidults og twixters fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjueårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.
- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Han er bekymret for dagens unge som lever bort-tjueårene i den for å ha all tiden til å gjøre noe med livene sine.

2. Hva er det som karakteriserer gruppen *kidults/twixters*?

De uttrykket *kidults* bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjueårene blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

Hun mener at de kan gjøre det som kan skrives på CV-en.

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Junaid Khan innså at utdanning er viktig.

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gylne tiår" ~~er det tiårer man~~ ^{er} det nyttige
tiår hvor man kan få hva som helst.
2. Den perioden i livet som er avgjørende ~~og~~ den
har størst innflytelse på voksen livet.
3. På midten av 2000-tallet oppsto et ord kidduts.
4. Økte valgmuligheter ~~er~~ henger sammen med
det ansvar for eget livsløp.
5. Hvis man får gjort nok i tjueårene, blir man fornøyd.

C. Alternative uttrykksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.
B. Det er foreldrene som finner det ut.
2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.
B. I noen samfunnsgrupper kreves de dyktighet.
3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.
B. De blir bekymret av usikkerheten.
4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.
B. Gunn Helen Øye hevder at det ikke er de unges
feil at de har for store forventninger.
5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.
B. Junaid Khan har begynt på skolen igjen.

D. Verb.

Sett inn riktig form av verbet.

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston fant død,
- å spille spilte en av sangene hennes spilt på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spilte på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne oppleve, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge utgitt i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes fikk samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka handlet om de som
- å føde fødte på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere opplevde
- å fortelle en krig, og boka fortalte at de var unike, at alt de
- å gjøre gjorde var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig å lese en rørende
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist fortalte historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg hadde moren forvandlet seg
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt forsvant hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg realiserer seg selv nå for tiden, vi
- å forvente forventer hele tiden å få en jobb som
- å betale er godt betalt, slik at det er

- å kjøpe mulig for oss å kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.
- å by Men hva er lykke, og hva har livet å by på til
- å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten blir
- å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke er så
- å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston ment
- å leve om alt dette, hvis hun hadde levd.

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

(fordi) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene fordi de unge ofte har store forventninger til livet skal bli
 (så) for de unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli

(derfor) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli. Derfor kan mange av dagens tjuetåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene.

(for) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene for de unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

(av den grunn) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli av den grunn kan mange av dagens tjuetåringer bli skuffet.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli så mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.

viktig – periode

Til slutt leste vi om noen viktige perioden i verdenshistorien.

Tjue- og trettiårene er en av den viktigste perioden i livet.

Hvilken periode synes du er viktigere enn barndommen?

Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktigste i livet.

Hva skal du gjøre i denne viktige perioden?

G. Lukeøvelse

Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.

Ventelister for kortreist, økologisk mat

Aftenposten, 14. juli 2014

Det er store lister ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.

Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere som 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»

Siden oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi kommer til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun mener at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. Stadig flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger vekt på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i noen grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere liker å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat til hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner seg helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, Sunne verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. Fra halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å Kjøpe maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere private abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene kunne bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer sundt omkring i Oslo, og er allerede på utkikk for nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link mellom bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter pris på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

Stil Tiggeforbud.

for tiden
de

Debatten vedrørende tiggeforbud er sammensatt og sensitiv. Gjennom mediene får vi vite om at norske myndigheter vurderer å forby tiggning i landet. Det er kanskje vanskelig for noen å forstå at hvorfor velger noen å tigge i et velstående land som Norge. Norge har et veldig avansert sosialt system hvor alle er forsikret og får en viss økonomisk støtte. Nav, ved økonomiske utfordringer. Situasjonen er derimot ikke så enkelt. Selvom Norge er blant de rikeste land i verden, har ikke alle som bor i Norge det så bra. Det er mange som fremdeles har noen økonomiske utfordringer og de sliter med hverdagsliv. Det finnes mange årsaker for dette. For det første er ikke alle veldig heldige med jobb anledninger. Arbeidsledighet er det største problemet som skaper tiggning. Arbeidsledighet har økt stadig i det siste, og det er også mange som har ikke jobb tilatelse i Norge selvom de har oppholdstillatelse. Det betyr at de kan bo i Norge men

Do not write
in this space

de kan ikke jobbe. Dette fører til at
det blir stadig mange i gater som ~~har~~
lever av tigging. Det ~~er~~ ^{også} ~~mange~~ ~~noen~~ flere
som har jobb men røker tjener de veldig
lite eller ~~noe~~ ~~gjæve~~ ~~lite~~ Nav
dekker ~~ikke~~ ~~et~~ ikke alt.

Derimot ved mediene får vi også
vite om at det er mange tiggere som
er involvert i kriminelle aktiviteter. I følge
en forskning report kriminelle aktiviteter har
økt stadig blant tiggere.

~~Etter en undersøkelse i mange steder
skal vi se mer på medlemskap. Dette
for å se om de har et medlemskap i Norge
og~~

Norge har et trykkt som et
rettferdig land. Jeg tror at all skal treng
like muligheter for å utvikle seg og ^{some}
skape bedre omstendigheter for ~~framtidens~~ ~~et~~ ~~et~~
~~forbud mot tigging~~ ~~de kan~~ ikke hjelpe
mye fordi vi ~~ikke~~ ikke ser på hva
er det som skaper tigging. Ingen liker
å tigge. Det fleste som ~~gjør~~ ~~et~~ tigger
er faktisk fattige. Hvis de hadde noen
andre muligheter, hadde de ~~blitt~~ ~~noen~~
ant- enn tiggere

Det er faktisk litt barnslige
å sette vekt på hva andre ^{land} ~~har~~ ^{sier} om oss.
~~De~~ De har ^{heller} det ikke helt fint hos
dem. ~~Vi må~~ ~~slutte~~ De kan mene
hva de vil. Vi må tenke hva som
er best for oss. ~~Hvis vi skal~~ ~~lage~~

Definere alle de som skulle at
få lov til å jobbe som hun
gjylldig oppholdstillatelse i Norge.

UNIVERSITY
OF OSLO

International Summer School

Candidate number/Kandidatnummer: 3033

Date/Dato 31/07/2014

Course/Kurs

Page/Side 3 of/av 4

Do not write
in this space

En forbud mot tigging kan føre til
mer kriminelle aktiviteter, fordi ~~det er~~
~~for mange~~ folk trenger penger å
leve. Derimot ~~er det viktigere~~ å
skape bedre jobb muligheter og
integre dem i samfunnet. Slik blir
situasjon bedre og vi kan leve i et
mer trygg samfunn.

er det
viktigere
å ~~leve~~